

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Josef Teslík Uh. Skalica (Szakoleza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

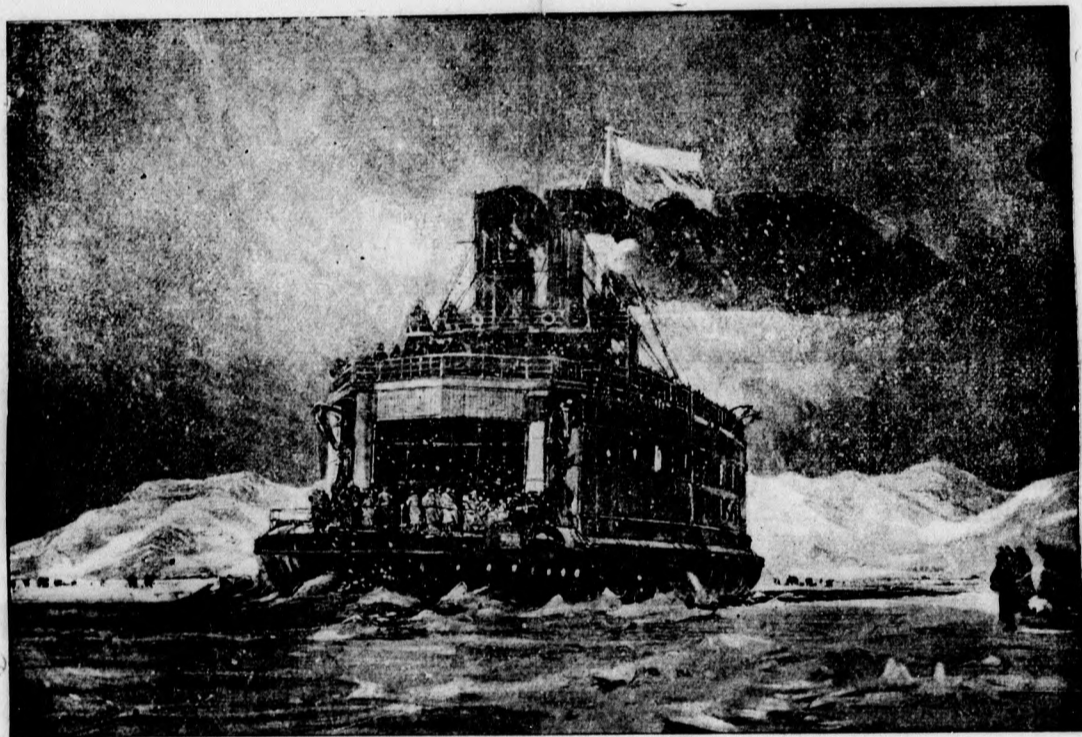
Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Ohromný štrajk železničiarov ukončený.

Pešťbudín. 24. apríla. Sídlo štrajkujúcich bolo obklúčené policiou a husármi a rozohnaté. Vodcovia boli zatvorení, mnohí hlásili sa dobrovoľne k službe. Štrajkujúcim rezervistom doručovali sa povolávacie lístky k vojenskej službe, čo ich veľmi zronilo.

Veľká morská loď.

Rusko-japonská válka

Príprava k veľkej sražke na rieke Jalu.

TELEGRAMM:

Soeul (hlavné mesto Korei) 26. apríla. Rusi dľa zuámej taktiky ustupujú, v priesmykoch horských položili míny, ktoré pri blížení sa Japoncov vybuchly a mnohých usmrtili.

Petrohrad: 26. apríla. Vladivostocký oddiel ruského loďstva zajal dve dopravné lode japonské. Japonci sa bránili, ale boli Rusami potopené. Časť mužstva zachránila sa na člnoch.

Londýn. 7. apríla. Japonci mobilisujú nové štyri divisie, tieto budú tvoriť tretiu armádu, ktorá sa má prepraviť na Koreu.

Prvého mája.

Veľký sviatok delníckeho ľudu! Deň, v ktorom sa ozýva hlas sta a sta, tisíc ľudí bezprávných, volajúcich o každodenný chlieb a o občianske práva.

Keď dedinský ľud započal oslavovať deň prvého mája, postretol sa na každej ulici s policajtami a s prekážkami, a dnes slobodno veje červená zástava delníkov i po Andrassyho ulici v Budapešti, a tisíce ľudí kráčajú za ňou. A spev, ktorý preniká, z millionov srdiec peje pieseň: všetci sme ľudia!

Večná pravda: každý človek je človek. tá istá krev, tie isté kosti a látky; a prečo nás nechcete prijať za spolubratov?

Prečo máme byť my bilagovaní? Za to, že sme chudobní, že od rána do večera pracovať musíme, za to, že ruky naše sú od práce sodrané, tvrdé ako kôra, že nemôžeme chodiť v rukavičkách a šatíť sa dľa najnovšej módy, preto nás nechcete prijať za seberovných a rovnoprávných bratov?

Jak falošný názor vládne svetom. Temer 1900 rokov je tomu, že Kristus nás učil, že sme všetci bratia a synovia boží, povedzte my, kedy ste myšlienku túto do života uviedli, kedy uplatnili?

My nežiadame nič iného, len čo nám prislúcha, rovnosť a uznanie našej ľudskej hodnosti. Keď podiel berieme na prácach, keď sme produktívnym elementom v štáte, aj podiel chceme mať v práve. Každéj povinnosti v živote zodpovedá aj právo, a o to sa dotazujeme.

Či to nenie nápadné, že vo vlasti našej veľká väčšina obyvateľstva je úplne bez práva, a zo všetkej činnosti občianskej vytvorená, a predsa z koho sa živí celý svet? Z našich rúk, z našej práce, z našich mozolov, a keď by sme si ruky založili, čo sa stane? Je pravda, že zhynieme i my, ale zhynie s nami všetko.

A preto sa na svete nikde prvého mája neboja, bo každý rozumný človek, ktorý má len slabý pochop o vývine sociálnej otázky, uzná ľudskú hodnosť delníckeho ľudu. V Budapešti, vo Viedni, v Paríži atď., ohromné zástupy tiahnu za červenou zástavou a vitajú so zorou májovou zoru delníckej slobody, a rovnoprávnosti a bratstva. Milliony ľudí, ktorí kopú, orú, kovajú, stavajú, tkajú atď., slovom pracujú a mnohokrát hladujú, volajú ku tým, ktorí intrigujú, špekulujú, hrajú, a nasýtení sú, aby uznali aj právo telesnej práce. A volanie toto nenie bezvýsledné na vzdelanom západe.

Kto by si bol ale pomyslel, že u nás sa najde taký Kocúrkv, kde sa ešte prvého mája boja? a jednoduchú zábavu delníckeho ľudu zakázať, preto, že je prvého mája a my sme delnícky ľud.

A to sa stalo roku Pána 1904 na skalicom „ratúzi“, ktorý len z vonku je obnovený.
Delníci.

Jaký je život na Koreji.

Korea je to jablko o ktoré merajú svoje sily Rusko a Japonsko. Korea znamená tolko, jako „zem vznešeného pokoja“, počíta okolo 8 mill. obyvateľov, ktorí sú miešanci plemena čínskeho a japonského. Korejci sú kostnatejší a silnejší, nežli Japonci, ale málo pracovití. Zem je vrškovitá, miestami i vysoké kopce, hovorí sa, že Korea chová v svojich horách mnoho zlata, ináčie rodí sa tam jako u nás, jačmeň, pšenica, pohanka, kukurica, fazula, zemiaky, španielske korenie, na juhu rastú i pomaranče, hrozno, maliny a mnoho broskiev, ovocie korejské nemá tej dobrej chuti jako u nás, lebo tam v lete často prší. Zemiaky bolo do nedávna zakázané sadiť, ale kresťan-

ski missionári udomácnili ich tam a Korejci chytili sa pestovania zemiakov. Obyvateľstvo pozostáva zo zemanov, úradníkov a otrokov, zvláštnu kastu tvoria budhistickí pohanskí mniši remeselníci vyvinuli sa u otrokov. Zemani a úradníci majú barevné rúcha a nosia veľké klobuky zo slamy, lebo z lyka, otroci smejú nosiť len biele šaty. Ženy sú tam cele bezprávne, a žijú od sveta celkom uzavreté. Pohanských kľaštorov je tam mnoho.

Školy sú jako v Číne. Katolíkov bolo v Korei roku 1890 len 22,000, evanjelikov asi 500.

Korea bola dosiaľ Číne poplatná, platila striebrom, hodbábom, zlatom. V Korei panuje mnohoženstvo, aj kráľ má viacej žien.

Japoncov nenávidia Korejci až k smrti, lebo títo ich prenasledujú a do zeme sa im vtierajú, hovorí sa, že teraz Japonci trpia, ale prvú ruskú víťazstvo vyvolá povstanie Korejcov. Tresty sú v Koreji strašné, mučenie je ešte v obyčaji, doska z otvorom pre krk „kangu“ zvaná je známa. Palice a čagany patria ku každému súdu, obyčajne lámu odsudencom týmito drúkmi kosti, pišťale na nohách, mužom sťahujú sa provazami stehná, až vytryskne im krv. V Korei trpí i trestancova rodina, kto zradí cisára, býva štátý a jeho ruzší príbuzní až do piateho kolena. Žena previničova musí sa otráviť. Ženy trescu sa škrtentím. Za krádež konfiškujú majetok. Kto znesväti hroby zomrelých, prepadne meču katovmu a všetci jeho príbuzní. Trúchliaca rodina nosí ohromné šíraky a na ulici zakrývajú si tvár. V Korei sa žena nemože dať rozviesť, muž ju môže opustiť, keď obviní ju z lenivosti, klebetnosti, brániť sa nesmie žiadna žena, je dokonalým otrokom. Ženy pracujú v Korei mnoho. Muži sú veľmi leniví, považujú sa, spia, fajčia, hrajú karty, lovia ryby, chodia na hon a púšťajú papierových drakov.

Koniec železničného štrajku!

Premávka bola zahájena na všetkých liniach kr. uh. štátnych dráh. Na niektorých miestach sa chvíľu ešte protivili, ale nastúpili prácu konečne všade. Štrajku zadala sa smrteľná rana tým, že všetci rezervisti, ktorí súčasťnili sa štrajku, povolani boli na 13-dňové cvičenie a hneď v sídle štrajkerov brali mužov a odvádzali ich do kasárne, aby ich obliekli a hneď k železničnej službe komandovali, takýchto rezervistov bolo medzi nimi asi 10,000 takto sa ich počet skoro o tretinu zmenšil. Toto bola rana, ktorú štrajkujúci nemohli vydržať. Výbor štrajkujúcich bol zatvorený, všetkých 13 členov, a zavedenie proti nim trestné vyšetrenie.

Škoda zapríčinená štrajkom páči sa na 30 mill. korún. Proti štátu, jako správcovi železnice je zavedené tisíce processov, za náhradu pre zapríčinenú škodu.

Zasedanie snemové bolo zakľúčené a tak ministerstvo nemohlo byť fahané na zodpovednosť.

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

— Z Ljesku (Orava). Dávno nepísali do „Pokroku“ naši ljeskovania, žiaľbohu, nie mnohí ho čítajú, lepšie by sa mali začať zaujímať. Naši čitatelia nech sa obznámia i s našou horňatou a zanedbanou Oravou, o ktorej sa spieva: „Orava, Orava, celá si boľavá.“ Veru boľavá, a tie rany živo nakreslil v „Pokroku“ (10—13. čl. istý Horňooravec, ktorý tie biedy musel vlastnými očami vidieť a precítiť, jako opravdivý rodolub. Prečítajte to, moji rodáci, veru to hynieme, upadujeme. Chudoba rastie, gazdovia i tí zámožnejší utekajú, utekajú do cudziny,

veď človek tam ľahšie vyžije, a tam zachádzajú s ním, jako s človekom, vedia ctíť jeho statočnosť. To ale nedržíme za dobré, aby naši gazdovia utekali na dolnú zem, alebo do Slavonie, tam sa potratia, jako kvapka v mori cudziinstva. Už nás i náš rozumný rychtár chce zanechať a otcovskú hrudu premeniť so žirnou pôdou banátskou. Dobré, že sa mu rozum vrátil. Do Slavonie sa našich asi 10 vystaňovalo toho roku (v zime). Do Ameriky jedni idú, druhí odtiaľ prichodia. Len keby tí naši Američania i v Europe tak čítali a vzdelávali sa, jako tam, a veru hneď by sme ináč vyzerali. Spokojní sme s našim predstaviteľstvom, najmä od tých čias, jako sme si vyvolili nového podrvchťára, to sú ľudia strieliví, umní a spravodliví. A to je cesta pravá! Ale i oni majú chybu, jako vôbec i my všetci Slováci, že sa bojíme a trníme pred kadejakým pisárikom, a iným vydrigošom, ktorí len z nás žijú, a najviac opovrhujú s nami, a pred nimi sa koríme, sfa pred nejakými balvánami, a už zďaleka s obnaženou hlavou sa im klaníme, ba ešte i toho pisárika veľkomožným pánom pozvieme. Tak i naši predstavení najlepšie lúky tým panákom, notárikom a iným takým prepúšťame (Bliechy, Dolná Zahrada, Driemotľová), a Boh vie za čo. Buďme spravodliví i v tom ohľade, a keď gazda prv pýta, dajme to tomu, a keď to statočne i zaplatí. Poníženosť je u nás chvalitebná, ale mnohokrát i špatná. Keď máme pravdu, rovno sa postavme hocomu do očí, čo to bude i podžupán, a či „vicišpán“: veď my sme takí občania, jako bársktorý panáček, alebo židovský novinár, alebo pravotár. No ešte o niečo sme i väčší od nich, veď sme švarní Slováci, ktorí so svojou zvučnou slovenčinou prejdú i pol sveta, bars jako kydajú na ňu hanu a diabolský posmech, no ale vieme rozpravku o tej perle. To nám neublíži na cti, že sme chudobní; ale sme statotoční, a „chudoba cti netráti.“

My teraz mnoho očakávame od toho čistočného nového úradu, aby sa už raz muže postavil na nohy o toho farára, veď už i nového p. biskupa sme dostali, a od jeho otcovskej lásky i úfame koniec toho pätnásťročného namáhania.

Prekážky sú vždy hotové s každej strany, no ale my dúfame v boží spravodlivosť, a potom „čo sa vlačie, neutečie.“

Židáci sa u nás zmáhajú, tú preklatú čertovicu naši India nevedia opustiť, bars im to Boh očividome ukazuje, že jako ten hriech nenávidí a tresce.

Vidíte, mali sme tu v obci takého pijaka, ktorého celé okolie poznalo, pre tú jeho diabolskú vlastnosť, do kostola, na spoved nechočil, dva razy bol v Amerike a z biedy nevedel vyviaznúť, a minulého mesiaca čo sa s ním stalo? Boh ho tak kresnul pri sklenici, keď sa už naslopil, v kréme dokonal hriešny život bez kňaza, bez sviatosti. Ženičky si pošuškovaly: „Komu služil, ten ho vzal.“ Keby tie premrhané peniaze bol vydal na noviny, mal by celý Ljesek čítania i na 10 rokov, a bol by život po kresťansky dokonal. A kto každého lotra ubezpečí, že pri sklenici nedokona svoju hriešnu cestu? To nás ohlušuje, to nás odiera, rodáci moji, miesto toho predplaťme sa na noviny „Pokrok“ potom „Slovenský Týždenník“, v Pešti každý týždeň vychádza i s obrázkami a len 4 koruny, potom „Liptovsko Oravské Noviny.“ Kúpme si slovenské knihy a v tom najdeme potom potechu a nie v krémach, za drahé peniaze. Nemínajme penazi ani na také muchotrávky jako „Vlasť a Svet“ a p. Poznemenávam, že naši stoliční pánovia nám latinsky a či maďarsky úradný časopis vydávajú, každá obec čiro-čisto slovenskej Oravy drahé peniaze za to platí, a my tomu tolko rozumieme, jako hus do piva. Máme to na brindzu, len že to pridrahá obalka. Ja, čo rozum, to hlava tam na tom stoličnom dome! Na budúce vám hospodárske zanedbané veci chceme spomenúť a odporučať, váš Ljeskovan.

— Zo Žiliny. Stávkou úradníkov štátnej železnice, ostala som v tomto meste trčať, na šťastie, že i muchí iní, ktorí i kraval zrobia, ak nenie medzi nami istý pán, ktorý dobrou povedačkou obdarený súc, držal v nás bodrého ducha, mnoho k tomu prospela jeho gulafunká, ustavične sem-tam vrtkajúca postava a rukami i minami tváre podporovaný živý rozhovor, tak že tento pán na flaku ostal miláčkom nás tu „zaseknutých“ cestujúcich. Z celého nášho nedobrovoľného pobytu len hostinský ohromný radost mal, lebo ako známo, vyprávania a smiech

smäd podporuje a zväčšuje, tak i my pod tohto vplyvom, tú radosť mu robili, že jeho „ležiak“ veru neležal, lebo tiekol ako u vás Morava. Mnohí tu hrešili železničiarov, ako sa opováži táto čiastka ľudskej spoločnosti, v jej vlastnom záujme, tak vystúpil a svoju vôľu v platnosť uviesť chce, nedbajúc, že národy millionne oškodí, všeobecný dobrobyt, ústavný poriadok narúša a v zlý chýr uvedie, kdežto práve štátni železničiar s ich složenou prisahou naopak toho, čo zrobili, sa zaviazali, a teraz tu svojim trestuhodným výstupom zrušiac, prisnosť zákonov na seba uvalili. — Iní zase vládu chybnou uznávali a spomínali, že nenie dobre všetko zoštatneť, ako i dráhu, lebo čo by boli v rýchlosti robili, ak niet privátnej južnej dráhy zadunajskej; ba i snemu zazlievali, že niektorí, zastávajúce stávkujúci v omylu ešte ich oduševňovali. Daktori zase zkrzený terajší duch spomenuli, že totižto ľudu chybi sporiťnosť. Mnohí si myslia, čo zarobím, to ztrovim; ono sice k tomu majú právo, avšak zlý to gazda, čo všetok svoj dôchodok, zároveň hneď i vydá, nemysliac na zadné kolesá. — Mnohí zas železničiarov zastávali a tiež mnoho vskutku vážnych dôvodov v ich záujme predniesli avšak zatracovali, že samostatne či obozretnejšie nejednali. Nemali tak skoro vypovedať štrajk. Veru divné je, že skoro všetci železničiar vrhli sa do náručia sociálnej demokracie. (Čo mali robiť, nik sa ich v celej krajine skorej nezastal, socialisti aspoň slubovali a ukázali dobrú vôľu, ktorej v iných kruhoch nebolo. Red.)

Veru ťažko je u nás žiť a chudobný nemá zastania nikde a tu spomínam si na krásny verš:

Bože môj a pán môj z vysokého neba,
keď si mi dal zuby, dajže mi i chleba.

— **Z Modry.** Pane redaktor! A čo od nás nikto nepíše? Aj u nás sa všeličo prihodí. Od nás mnoho ľudí ide do Ameriky, lebo naše vinohrady tá filoxera nivočí a mnohí už pestovanie vína zanechali a preto je málo zárobkov pre mládež. Niektorí aj došli a doniesli pár dollárov, no, pojdú zas. Iní ale idú do Moravy a Sliezska, riekú Moravu reguľovať, len že tam je mnoho lumpáctva, a málo si možno zgazdovať. Náš dobrý a šlachetný pán kaplán sú chorľavý, no niet divu: kazateľ, katechet, spisovateľ, ľudovec v jednej osobe, toho je priveľa. V našom kruhu mal v nedeľu pán Strýčko Ferdinand prednášku. Veru neľahali ste, keď ste ho v „Pokroku“ chválili; jeho reč je zaujímavá a dobrá. Také prednášky sú na čase, ale škoda, že málo poslucháčov bolo. No, veď je jaro, treba aj po poli sa obzeráť. Ale pane Strýčko, nechytajte našich ľudí s rukavičkami, tam treba ráznejšie buchnúť, náš ľud je taký, dokiaľ neočúje hromobitie, málo si všimne, ostrejšie vystúpte! Ale poučné to bolo. Mnohý poslucháč si mohol voľačo do vaku schovať. Škoda, že to neočuli aj naše panie, „Drkotalky a Rapotalky“, bolo to aj pre ne. Snáď az v jaseň a v zime budeme mať šťastie, vás viac razy očúť! A ten náš pán Šimonko, je národovec jak repa a mlčí? Mohli by ste tomu vášmu menu šťastie urobiť a rohy vytráčiť. No, nič za zlé! Pravda, páni evanjelici sa nie veľmi radi do katolíkov miešajú, ale čítajte len Marginové články v „Národných Novinách“ minulého týždňa. Snáď z múdriete. Sláva mu! Nového u nás málo. No, pribudne k nám zase jeden obchodník s hotovým módnym tovarom, bude mať klobúky, hctové šaty, košeľe a aj onuce; snáď aj kožky a piera. Veď to bude žid, pardon! pán žid. Keď sa bude páčiť, budúce viacej, teraz ešte si netrúfam, lebo si myslím, že snáď „Pokrok“ ani toto neuverejní. Buďte s Bohom všetci, aj čitatelia. Váš úprimný.

Roľník.

— **Z Tótmedera.** Nám, Slovákom sa každý vysmieva, že nemôžeme si nič pekného získať. Je pravda. Že je tomu tak, to nám Mederáci dokážu. V marci s veľkým namáhaním obľúbeného veľ. pána farára, Karola Šimko,

sriadila sa tu muzičná banda o 16 údov. Údovia vyzdvihli 1000 korún z úverkového spolku na inštrumenty a kaplmajstra. Inštrumenty prišli z Čiech a kaplmajster sa tiež obstaral z Malých Topolčian. Po Veľkej noci prišiel k nám kaplmajster z Nových-Zámok, pozreť si naše inštrumenty. Práve vtedy sa banda učila. novo-zamský kaplmajster hovoril, že sa dobre neučia. Lebo kúsky hrať bez toho, že by poznali hlasy i partesy, to neide. A pritom poznal, keď budú chcieť, on ich vyučí dôkladne. Na toto sa malo-topolčanský kaplmajster nahneval a šiel domov. A banda tiež zúri. Bár by ich novo-zamský kaplmajster lacnejšie a dôkladne vyučil, oni ho nechcú a len pri prvom bojujú. Odhodlali sa, že radšej budú úroky platiť, než by sa mali pri novom kaplmajstrovi učiť. Na jaseň si zavolajú starého kaplmajstra a pri tomto sa budú učiť. Mederáku, kde máš rozum, v lokte alebo v hlave? Do zimy sa naučíš dost pekne hrať za lacný peniaz a nemusíš potom za nič, za kočíču muziku denne 6 korún platiť.

S veľkomyseľnosťou a bez svornosti neziska si žiadna spoločnosť voľačo pekného.

Mederák.

— **Mor. Sv. Jány.** V minulom čísle „Člen“ nášho gazd.-potr. spolku, prial sebe čím skoršie tretie shromaždenie. Žiadosť táto neočakávané rýchlo sa splnila, lebo na 1. mája 3. hodinu odpoľudnia je zvolané mimor. valné shromaždenie. Bude sa totiž voliť nová správa a nový dozorný výbor, lebo mimo predsedu všetci pisomne sa poďakovali pre obrazenie od 4 údov spolku. Obecenstvo je na týchto veľmi rozhorčené. Správu o shromaždení tomto podám v budúcom čísle.

Z Lakšár Novej Vsi. Bude vojna, bude, ktože na ňu pôjde. . . tak zneje stará pesnička. Veru pri malackej assentírke znely rozličné piesne. U nás je mládež rozdvojená na dve strany, dla horného a dolného konca. Na dolnom konci sa u nás dost pekne spieva, ale tí z horného konca chodia radšej ku *Kači* na čertovicu, nežli by išli do kresťanského hostinca. Chyba je v tom, že je mládež jakási opustená u nás. V Malackách bola assentírka a tam sa naše dva konce spojili, lebo nás, aj nášeho rychtára napadli a larbošané malacčanom pomáhali, strhla sa bitka a bolo zle a trebárs nám nadávali do „krpákov“, predsa nás 9 vzali k vojsku.

U nás by sa sišiel spolok čítací alebo „Kruh“, aby sa mali ľudia kde schádzať a poučovať.

Rekrút.

(Veru je to ostuda, keď sa mládež pri tak vážnej, do života sťahujúcej veci, jako je odvod, spije a potom robí výtržnosti, čudujete sa tomu potom, keď vám Slovákom nadávajú hoväd atď. Zdržujte strany, slušne si po slovensky zaspievajte a buďte vždy mierny. Dopisujte nám častejšie a podpíšte svoje meno. Red.)

Drobné zprávy.

— **Púť.** Dla starodávnej obyčaje, dňa 8. mája v nedeľu ráno o 7. hodine, pôjde zo Skalice pod vedením pána dekana skalického, Ludvika Okanika, púť na posvätné miesta Turany, cez Brno do Vranova, odtiaľ do Křtin a Žarošic. Púť trvá 8 dní, cestu pútníci peší konajú a tri vozy sprevádzajú pútníkov. Veriaci z filiálky a z iných farností môžu sa v Holiči ráno o 9. hodine ku processii pripojiť.

— **Zo Šaština.** U nás mali 24. apríla v hostinci „V nebi“, tanečnú zábavu. Ale sa tak zabávali, že potom na druhý deň mali s nimi robotu daktori a žandári. Ba volaktory leďva že pri živote zostali. No toto veru nenie zábava, lež výstupky a hriech. Neslúži to veru nikomu ku cti a chvále, ani jedntlivcom, ani

obci. A bolo by dobre, keď by už tie neporiadky prestaly.

Viacaj šaštinanov.

— **Šaštinsky Katolícky Kruh** s úctou žiada vidiecké Kat. Kruby a spolky aby, ktorí príjdu do Šaština na púť, zvláštne v nedeľu, aby boli tak laskaví, že by ho svojou návštevou poctili.

— **V nedeľu 1. mája** mimoriadne valné shromaždenie tých členov mliekarského družstva v Skalici, ktorí nosia mlieko a nosiť zamýšľajú. Miestnosti „Kat. Kruh“. Začiatok o 8. hod. večer.

— **Za olomúckeho arcibiskupa** vymenoval pápež pri súhlase viedenskej vlády dosavadného brnenského biskupa dr. Fr. Bauera. Nový moravský metropolita, syn mlynársky, narodil sa roku 1841. Biskupom v Brne stal sa roku 1882.

— **Z Veľkého Varadína,** 24. apríla. V Ešesu svolala strana neodvislých na dnešný deň shromaždenie, ku ktorej boli pozvaní vyslanec Franc Kosúth a iní vyslanci tejto strany, ktorí sa však pre železničný štrajk dostaviť nemohli. Za to ale dostavili sa z Veľkého Varadína tamejšej strany neodvislých. Rozšírená bola povest, že socialisti chcú zabrániť konanie shromaždenia, čo sa tiež i skutočne stalo. V shromaždení bol väčší počet Rumunov, ktorí nechceli počúvať reči, po maďarsky prednášané. Vrchný stoličný sudca marne napomínal shromaždenie k udržaniu poriadku. Z Veľkého Varadína bola do Ešesu poslaná jedna stotina husárov. Medzitým pokúsili sa žandári, aby uspokojili rušiteľov pokoja. Náhle vystrelil jeden socialista z revolvera, ranou tou bol žandársky strážmajster Resz smrteľne ranený. Resz mal ešte toľko sily že vystrelil na útočníka, ktorého zastreľil. Po tomto klesol Resz mŕtvý k zemi. Žandári na to vypálili do shromaždenia salvou. Dvaciatri ľudí bolo zastrelených a 40 ťažko ranených. Raneným v ošecnom dome bola poskytnutá pomoc.

— **Veľký Várad.** 25. apríla. Tu a v okolí vypuknul generálny štrajk delníctva, na ktorom zúčastňuje sa 15.000 osôb.

— **Z Veľkého Varadína** boli poslane dve stotiny pechoty. Medzitým prišli zprávy, že tiež i v susedných obciach Rév, Báród a Felšólugos tiež vypukly vzbury a že boly tam zapálené domy. Tiež i do týchto obcí bolo poslané vojsko.

— **Účinky haematosy u koni.** Haematosa pôsobí dobre nielen na zlepšenie výživného stavu koni, činiac ich lesklejšími, plnejšími a silnejšími, ale ona má i tú zvláštnu vlastnosť, že odstraňuje i kašeľ, pokiaľ tento nesúvisí s naprostou, nápadnou dusnosťou a konečne zvyšuje chuť ku žrádlu a usnadňuje trávenie. Najlepšie sa osvedčila haematosa u koni, ktorí pri nie príliš silnom krmive sú bez akéhokoľvek šetrenia užívajúci k ťažkým prácam, ako tedy u koňoobchodníkov. Mnohí tvrdia, že bez prisady haematosy kôň v ťažkej práci omnoho viacej sa soderie a soslabne.

Zlaté zrnka.

Nepremlúviš proti bližnému krivého svedoctva, aby si neztratil v sebe človeka. Pomluvač, na cti utrahač a udavač nenie človek, ale individium — (stvor). To si pamätaj, kým sa prenecháš ku špine. Sladkosť, ktorá sa ti usadila v srdci po pomluve bližného, zhorkne ti o krátky čas jako polínek.

Uspokojenie, ktoré si si utrhaním na cti zjednal, bude ti kedysi trhať srdce a dušu.

Rozkoš, ktorú si si pripravil krivým udaním, rád by si raz zaplatil vlastným sebeobetovaním, ale bude neskoro. Šlachetní ľudia nebudú v tebe vidieť viacej človeka, pochlebovanie nešlachetných bude ťa páliť. Budeš trpeť tým viacej, čím viacej budeš túžiť po očistení.

Preto nepomlúvaj, neutrňhaj, neudávaj.

Môže-li kto čo poradiť, môže-li čo vymysleť, môže-li u Boha vyprosiť, čo by dospievajúcej mládeži k dobrému bolo, ten nech nemlčí, ale radí, myslí a prosí.

Komenský.

Spisba, je jedon z najdôležitejších zjavov kultúrno-sociálneho života, ona je duchom a slovom spoločnosti a doby.

N. Karčev.

Jedna domáca váha a fľaška pôvodnej francúzskej voňavky zadarmo!

Pri báječne ľavných cenách rozosielať z môjho bohate zásobného a svetoznámeho skladu, všeobecne obľúbené

**mexické =
strieborné
zbožie, =**

a síce:

- 6 kusov stolových nožov z mexického striebra.
- 6 " vidličiek z mexického striebra
- 6 " ližičiek z mexického striebra
- 12 " zvláštnych dessertných nožov
- 6 " zvláštnych dessertných vidličiek
- 1 polievkovú ližičku z mex. striebra
- 1 mliečnu " " "
- 2 elegantné salonné svietniky

Každý objednatel mimo toho obdrží, ako odmenu, jednu presne do 12 1/2 kg. vážiacu domácu váhu úplne zadarmo. Mexické striebro je biely kov, za jeho trvácnosť a zvláštnu jakosť ručím 25-ročnou zárukou. Rozosielenie prevádzam, buď pri predbežnom

doposlaní peňažného obnosu alebo dobierkou z môjho európejského skladišťa.

J. Denker, obchodný dom: Bpest, Hernát-u. 54.

Za 3 zl. 40 kr. dobierkou zašlem jeden 90 cm široký kus spišského plátna na 6 mužských alebo ženských košiel, výbornej jakosti 5-ročnou zárukou; mnohé uznania po ruke.

Za 4 zl. 50 kr. dobierkou zašlem 3 m. modernej látky, na jeden elegantný mužský oblek. Farba dia ľubosti. Vzorok sa neposielať.

Za 5 korún zašlem 4 1/2 kg. (50 kusov) slabšej jakosti šperkoveho mydla, rozličnej farby, jako: ružovej, lalijovej, rezervnej, mliečnej, fialkovej, resedovej, jasmínovej, konvalinkovej posbierané. Pri predbežnom doposlaní peňažného obnosu alebo dobierkou.

Modro oblievané nádoby na varenie. Najjemnejšia výroba. Báječne ľavné ceny. Objednávka na zkušku, 6 hrnkov na varenie a 6 rajničiek, stojí len 3 zlaté dobierkou.

Jozef Denker,

centrálny obch. dom.

Budapešť, Hernád-uteza 54.

Mydlo „Palacky“
je najlepšie český výrobok.

Práca ľahká
účinnok prekvapujúci!
Prádo biele ako sníh!

Ján Vilímek,
továrneň na mydla v LIPNIKU,
nad Bečvou. (Morava).

Závod roľnícky!

Prvá moravská

5

rolnícka tovareň akciová

na sústrednené hnojivá a lučebniny v PREROVE,
odporúča suché a jemno mleté

umelé hnojivá

rôznych druhov, všetko zaručeného obsahu, za veľmi ľavné ceny
a výhodných podmienok.

Pri objednávkach vagonových určujeme zvlášte ľavné ceny.

Superfosfáty

pod 16% kyseliny fosforečné rozpustnej nevyrábame.

Priamy dovoz ohňského liadku.

Voľný predaj Strassfurtského kainitu.

Náhrobné križe

v peknej úprave, každého druhu, s trvalým zlatením odporúča et. obecnstvu za

— báječne nízke ceny. —
Taktiež prevádza každú opravu starých križov

Rudolf Detony
v Skalici.

== Klampiarstvo ==

oblievaného náčinia. Stavebné práce a plechy všetkých druhov a rozmerov sú vždy k dostaniu u

Rudolfa Detonyho
v Skalici (Szakoleza),
Jezovitskaulica.

BIČE,

remene k nohavičiam, bičiská.

remienky a ohlavky na cepy.

Taktiež všetky remenné potreby,

dostať dobré, za ľavné ceny, u firmy:

T. Ptáčník

Vysoké Mýto (Čechy)

Nábožný a obratný =

Miništrant.

Pre mládež r. kat. škôl.

== CENA 12 HAL. ==

Dostať u JOZ. TESLIKA

v Uhorskej Skalici.

Červenú datelinu

dva razy čistenú na najnov. strojoch s elekt. silou, zkušobným úradom a dokladom uznaním, že je od zezuliny čistá; najlepšie semeno, piesku, malého zrna, prídavkov atď. pozbavenú, doporučujem z Prahy za hotové:

Dvojkosné pohorské semeno 100 kg. za K 144,
1 kg. K 1.60.

štyrská dvojkosná datelina, pôvodné semeno,
100 kg. za K 152, 1 kg. 1.60

Lucernu (vojtešku.) pravú francúz. z Provence, hrubozrnú, so zárukou, že je čistá od hubilenu, úradne uznané vrecá 100 kg. za K 156, 1 kg. K 1.80.

franc. z Poitu, zezuliny pozbav. I. jak.
100 kg. za K 148, 1 kg. K 1.70.

domáciu, české, moravské lebo uhor. semä, bez prídavkov, 100 kg. za K 140, 1 kg. K 1.60.

Ligrus jednokosnú. 100 kg. K 34, 1 kg. 40 hal.
dvojkosnú franc. 110 kg. K 44, 1 kg. 50 hal.

Smiešané lúčne traviny, ku zaklad. stálych dvojkosných lúč, najvýnos. krmne sladké vysoké traviny, rýchlo rastúcej, smiešanina zostaví sa dľa popisu pôdy, 100 kg. za K 80, 1 kg. K 1.—.

Krmne repy, Mamutku, červ. obr. dlhú, Mamutku franc. ružovú, bielu, žltú, 100 kg. za K 60—62, 1 kg. 80 hal.

Eckendorfkú valcovitú, zlepš. žltú lebo červenú, 100 kg. za K 70—74, 1 kg. 90 hal.

Ovos Non plus ultra, výborný odrod, 100 kg. za K 26, 1 kg. 40 hal.

dánsky obrovský z Sigova, ranný znamenitý druh, 100 kg. za K 26, 1 kg. 40 hal. jako aj všetky ostatné druhy semien pre poľné, zahradné a lesné hospodárstvo, doporučuje

Jindřich Vaněk v Prahe,

semenársky veľkoobchod a pestovanie semien.

Václavské námestie číslo 13. „u zlaté husy“.

Cenníky, dotazy a vzorky zasiela vďačne zadarmo.

Vzorky zadarmo! Firma kresťanská!

Lodenové sukne,

polovlnené rôznych bariev, 1 kus 65—70 kr.
100 kusov 60—65 zl.,
detské sukienky 20 kr.
dobierkou zasiela:

I. Česká výr. a vývoz sukni lodenových

Adolfa Jelinka

v Lísku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmem späť a peniaze vrátim!!

Každá nespokojnosť vylúčená!!

HAEMATOSA

jediný skutočne výživný dobytčí prášok

Pre ošípané

vo troch druhoch:

- a) pre podsvičatá,
- b) pre väčšie prasce
- c) pre krmne ošípané.

Zvyšuje znamenite chuť ku žrádlu. Najhoršiu chuť napravi vo 2 dňoch. **Neobyčajný úspech pri ošípaných.**

Dalej: haematosa čís. 2. k náprave koňov a krávk. pôsobí výtečne pri chudosti, slabosti, kašľu, žľazách, nechuti ku žrádlu a špatnom trávení. — Cena: 5 kg. franko 3 K 50 bal., bez fr. 30 kg. 9 K 60 h., 50 kg. 16 K.

R. Zoubek, zverolekár vo Frenštate, p. Radhošť.